

Balma Paüssa

Alpens

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector oest del terme municipal
Emplaçament A 3600 metres de la carretera BP-4654, punt quilomètric 15'100

Coordenades:

Latitud: 42.11972
Longitud: 2.07233
UTM Est (X): 423316
UTM Nord (Y): 4663485

Classificació

Número de fitxa 08004 - 81
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Tot i que l'estat de la balma és bo, convindria arranjar l'entorn i el corriol que hi baixa i senyalitzar l'accés.
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament, Alpens 1996
Accés Difícil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 001A00002
Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte
Data de registre de la fitxa: dl., 10/07/2006 - 02:00

Descripció

La balma Paüssa està ubicada al sector occidental del terme municipal, a l'oest de la masia Petge i al nord-oest del molí del Graell, en el curs del rec de Paüssa, uns dels afluents de la riera Lluçanès en el terme

municipal d'Alpens.

S'accedeix a la balma a través de la pista forestal que passa pel molí del Graell i continua cap als Plans. Abans d'arribar a aquesta última masia, s'arriba a una intersecció múltiple d'on surten diverses pistes forestals. Després d'agafar la que ascendeix en direcció nord uns 400 metres s'arriba a la part superior de la balma, que queda a mà esquerra. Per a arribar-hi s'ha d'agafar un corriol que s'endinsa descendint entre els boixos fins a la balma.

Es tracta d'una balma imponent, de dimensions realment grans. Forma un semicercle orientat al sud-est en una zona enclotada al mig de la qual passa el rec de Paüssa. Amida de punta a punta uns 50 metres, arriba als 10 metres de profunditat en alguns punts de l'interior i té alçades que en algun punt arriba als 8 metres. La cavitat interior és, doncs, especialment gran tot i que no especialment lluminosa ja que la vegetació que cobreix l'entrada a la cavitat no deixa passar excessius rajos de sol.

A l'extrem oest de la balma hi transcorre el rec de Paüssa que forma un salt al superar la balma i en molts punts de la cavitat interior es filtra aigua formant petits nuclis de vegetació. És, per tant, una zona humida on la vegetació creix abundant donant un aspecte salvatge a la petita vall a on es troba la balma.

Història

Les balmes han estat, històricament, al Lluçanès espais a on viure-hi i a on refugiar-s'hi. Són in comptables els casos de balmes que van servir com a residència, especialment si ens remuntem a principis del segle passat i segles anteriors, quan una part a vegades marginal de la població hi vivia. L'altre ús, el de refugi, s'ha donat en dos tipus de casos: la del pastor que s'hi refugia amb el seu ramat i la dels que fugien de la guerra i s'amagaven a les balmes, un cas més comú del que es podria pensar. En el cas de la balma Paüssa no hi ha constància de quin ús va tenir però les parets ennegrides denoten que s'hi ha fet foc.

